

Розділ 1

Несподіванка для місіс Рейчел Лінд

Місіс Рейчел Лінд жила саме там, де головний шлях до Ейвонлі спадав у невеликий видолинок, пообіч порослий вільшаником та чагарниками фуксії. Його перетинав струмок, що брав свій початок десь далеко у лісі навколо старого обійстя Катбертів. Говорили, що там, біля своїх витоків, це був доволі бурхливий і норовливий потік, який нестримно звивався поміж деревами, стрибаючи з уступів та ховаючи у своїй каламуті незвідані таємниці. Але тут, добігши до Долини Лінд, це був смиренний та чемний маленький струмочок, бо навіть струмок не міг пробігти повз двері будинку місіс Рейчел Лінд без

належної пристойності та добropорядності. Напевно, він розумів, що місіс Рейчел сиділа біля вікна і пильно стежила за усім, що відбувається довкола, — чи то біжить струмок, чи бавляться дітлахи, — і якщо вона помітить щось дивне чи недоречне, то не матиме спокою, доки не вивідає усі «чому» та «навіщо».

В Ейвонлі, та й не тільки, є чимало людей, котрі можуть надміру перейматися справами свого сусіда, нехтуючи при цьому своїми власними. Що ж до місіс Рейчел Лінд, то Бог наділив її неабияким хистом, аби вправлятися зі своїми клопотами, не забуваючи водночас і про інших. Господиня вона була ще та: до чого б не бралася, все в її руках горіло; керувала швацьким гуртком, допомагала у недільній школі і була чи не найнадійнішою опорою для церковної благодійної спільноти та товариства підтримки місіонерів. Попри все це, у місіс Рейчел завжди знаходилося вдосталь часу, щоб годинами сидіти біля вікна у своїй кухні і, плетучи бавовняні ковдри (а вона, як, перешіптувшись, шанобливо переказували господині Ейвонлі, сплела їх шістнадцять), не спускати свого пильного ока з головного шляху, що перетинав видолинок і стрімко здіймався за ним на крутий червонястий пагорб. Ейвонлі прилаштувалось на невеличкому трикутному півострові, що видавався в затоку Святого Лаврентія, яка з обох боків оточувала його водою, тож кожен, хто прямував до нього чи з нього виходив, мусив перетнути той шлях на пагорбі і пройти повз невидиме прискіпливе всевидяче око місіс Рейчел.

Сиділа вона так і одного дня на самому початку червня по обіді. Крізь вікно заглядало яскраве тепле сонце, сад на схилі за будинком, наче зашаріла наречена у весільних шатах, стояв укритий блідо-рожевим цвітом, над яким з гулом кружляли міріади бджіл. Томас Лінд, покірний чоловічок, якого в Ейвонлі називали не інакше як «благовірний місіс Рейчел Лінд», сіяв свою пізню рілу

у полі на схилі за клунею, що, напевно, мав би робити і Метью Катберт на своєму великому червоному лану десь там біля струмка за Грін Гейблз. Місіс Рейчел була впевнена, що швидше за все він мав би це робити, оскільки чула, як напередодні увечері в крамниці Вільяма Блера в Кармоді він говорив Пітерові Моррісону, що наступного дня по обіді збирається сіяти ріпу. Звісно ж, Пітер запитав у нього про це, бо Метью Катберт був не з тих, про кого можна було сказати, що він сам щось розповість про своє життя.

Однак саме зараз о пів на четверту серед будня-половини Метью Катберт безтурботно підіймався вгору з долини. Більше того, він був одягнутий у білу сорочку та свій найкращий костюм, що поза сумнівом свідчило про те, що їхав він з Ейвонлі. Його бричка була запряжена гнідою кобилою, отже, зібрався він, вочевидь, кудись далеко. Куди ж це він зібрався і навіщо?

Був би це хтось інший із Ейвонлі, то, помізкувавши якусь хвильку, місіс Рейчел змогла б доволі швидко знайти відповідь на обидва запитання. Але Метью так рідко виходив із дому, що мало статися щось термінове та надзвичайне, щоб змусити його зрушити з місця. Такого сором'язливого чоловіка треба було ще пошукати. Перебувати поміж не знайомих йому людей чи там, де довелось би розмовляти, — це було не для нього. Метью у білій сорочці й у бричці! Таке побачиш не щодня. Як не намагалась місіс Рейчел щось зметикувати, їй нічого не вдавалося, тому всі принади її пообіднього дозвілля звелися нанівець.

— Зараз я вип'ю чаю і перейду у Грін Гейблз. Розпитаю в Маріллі, куди це її брат подався і за чим, — вирішила врешті поважна жінка. — Зазвичай у цю пору року до міста він не їздить. Та й у гостях він ніколи не буває. Коли б у нього скінчилася насіння ріпи, він би не виряджався і не брав би бричку, щоб поїхати по нього. Поїхав

по лікаря? Не схоже. Надто повільно він їхав. Але щось-таки від учорашиного вечора мусило статися — просто так собі він не поїхав. Щось тут не так, і не знатиме моя душа ані миті спокою, поки я не дізнаюсь, що змусило Метью Катберта виїхати сьогодні з Ейвонлі.

Тож, випивши чаю, місіс Рейчел виrushila. Йти їй було недалеко, оточений фруктовими деревами великий і просторий будинок Катбертів стояв усього за якихось чверть милі вверх по дорозі від Долини Лінд. Щоправда, добряче додавала шляху довга вузька стежина. Закладаючи своє обійстя, батько Метью Катберт, такий же сором'язливий та мовчазний, як і його син, забрався якомога далі від своїх односельців, попри саму лісову гущавину. Маєток Грін Гейблз був збудований на найбільш віддаленій межі його землі у просіці, де він стояв і понині, заledве видимий з головного шляху, вздовж якого дружно розташувались решта будинків Ейвонлі. Життя у такій місцині місіс Рейчел Лінд навіть і життям назвати не могла.

— Вони ж тут просто скніють, — примовляла вона, йдучи порослою травою, з глибокими коліями стежиною поміж қущів шипшини. — Недарма Метью та Марілла якісь дивакуваті, тут же, крім них, нікого немає. З деревами особливо не поспілкуєшся, але якби таке могло статися, то, ніде правди діти, їх тут не бракує. Все ж я б воліла бути серед людей. Але схоже, що вони цілком задоволені, хоча, як мені здається, просто звикли до цього. Людина звикає до всього, навіть, як говорив ірландець, дошибениці.

З такими думками місіс Рейчел звернула зі стежини у задній двір Грін Гейблз. Це було дуже зелене, охайнє і чисте подвір'я, з одного боку якого росли величезні старі верби, а з іншого — стрункі, сповнені грації тополі. Ніде тобі ані випадкової трісочки, ані камінця, бо якби вони там були, місіс Рейчел їх неодмінно вгледіла би. Вона була переконана, що Марілла Катберт підмітала у дворі так само